

Halvet-i sahiha mehri gerektirir mi?

Soru: Nikah kıyıldıktan sonra bir odada eşyle başbaşa görüşen, ancak düğün ve zifaf olmadan ondan ayrılan bir erkek, nişanda hediye olarak verilen takıları ve verdiği mehri geri alabilir mi? Mehri ödememişse ödemek zorunda mıdır?

Cevap

Evvela nikahlı birinden ayrılmak için kocanın onu boşaması gerekir. Nikah kıydığınız hanımefendiyi boşadığınızı varsayarak sorunuza şöyle cevap verebiliriz:

Nişanda verilen hediyeler hibe olarak değerlendirilir. Hibeden dönmek de Hanefi mezhebine göre tahrimen mekruh olsa da geçerlidir.¹ Yani hibe edilen mal hibe eden şahıs tarafından istendiğinde geri verilmelidir. Bununla birlikte hibeden dönmek için geçerli olmadığı yerler vardır ki onlardan biri de karı kocanın birbirine hibesidir. Nikahtan sonra eşlerin birbirine hibesinden geri dönüş yoktur. Ancak taraflardan biri diğerine nikahtan önce hibede bulunmuşsa bunu geri alabilir. Buna göre koca nikahtan önce nişanda eşine verdiği hediye takıları geri alabilir.² Ancak çikolata gibi tüketilen hediyelerin bedeli geri alınmaz.³

Nikahtan sonra cinsel münasebetin veya halveti sahihanın gerçekleşmesi durumunda koca mehrin tamamını vermelidir.⁴ Halveti sahiha ise karı-kocanın başkalarının kendilerinden izin almadan yanlarına giremeyeceği bir ortamda, cimaya engel olan eşlerden birinin hasta olması gibi hissi, kadının Ramazan orucunu tutuyor olması gibi şer'i veya hayızlı olması gibi tabî⁵ bir maninin bulunmamasıyla gerçekleşir.⁶ Buna göre zikredilen engellerden biri mevcut değilse eşinizle baş başa kalma durumunuzda halveti sahiha gerçekleştiğinden belirlenen mehri vermeniz gerekir.

1. Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Karaçi, el-Büşra, 2021), 3/408.

2. el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî*, 3/410.

3. Muhammed Muhyiddîn b. Abdilhamîd, *el-Ahvâlü's-şahşiyye fi's-şer'ati'l-İslâmiyye* (İstanbul: Mektebetü'l-İrşad, 2021), 22.

4. el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî*, 2/40.

5. el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî*, 2/40.

6. Heyet, *el-Fetâva'l-Hindiyye* (Beyrut: Dâru'l-Fikr, 2014), 1/371.